

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 106/2017
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήμα Α'
Συνεδρίαση της 3^{ης} Μαΐου 2017**

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Δημήτριος Χανής, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Αγγελική Καστανά, Ευσταθία Τσαούση, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Ελένη Κωστάντη, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο)

Αριθμός Ερωτήματος : Το υπ' αριθμ. Δ.Κ.Π. Α 0010734 ΕΞ 2015/15-7-2015 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας, Γενική Δ/ση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωφελών Περιουσιών, Δ/ση Κοινωφελών Περιουσιών, Τμήμα Α'.

Ερώτημα : Ερωτάται: α) αν μετά την θέσπιση του Οργανισμού του Υπουργείου Οικονομικών, ήτοι του π.δ. 111/2014 (Α' 178/2014), στον οποίο δεν προβλέπεται η λειτουργία Δ.Ο.Υ. Σουφλίου Έβρου και Δ.Ο.Υ. Σαπών Ροδόπης, εξακολουθεί να ισχύει η υπ' αριθμ. 5/2014 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με την οποία κρίθηκε ότι το Δημόσιο, ως δωρεοδόχος ακινήτου για στέγαση Δ.Ο.Υ., της οποίας η λειτουργία ανεστάλη με υπουργική απόφαση, δεν υποχρεούται να αποδώσει το ακίνητο αυτό στον δωρητή Δήμο, ή θεωρείται πλέον ότι οι ανωτέρω Δ.Ο.Υ. έχουν καταργηθεί οριστικά, β) αν στην περίπτωση καταργήσεως των ως άνω Δ.Ο.Υ. τα δωρηθέντα ακίνητα (οικόπεδα) καθώς και τα κτίσματα που έχουν ανεγερθεί

επ' αυτών επιστρέφουν αυτοδικαίως στους δωρητές Δήμους, γ) ποιες είναι οι προβλεπόμενες νομικές ενέργειες για την επιστροφή των ακινήτων στους Δήμους από την πλευρά των αρμοδίων υπηρεσιών του Δημοσίου και δ) άλλως, στην περίπτωση που τα ακίνητα παραμένουν στην κυριότητα του Δημοσίου, αν μπορεί το ακίνητο της Δ.Ο.Υ. Σουφλίου να παραχωρηθεί κατά χρήση στο ομώνυμο Δήμο για τη στέγαση υπηρεσιών του.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδότησε ως εξής:

I.- Ιστορικό

1. Ο Δήμος Σουφλίου, με το υπ' αριθμ. 66.017/11-9-1995 δωρητήριο συμβόλαιο του Συμβ/φου Σουφλίου Αχιλλέα Σακελλαρίδη, δώρισε στο Ελληνικό Δημόσιο (Υπουργείο Οικονομικών) ένα οικοπέδο εκτάσεως πεντακοσίων (500) τετραγωνικών μέτρων, κείμενο στο Σουφλί του Νομού Έβρου, επί της οδού Μαρίας Παπαναστασίου. Σκοπός της δωρεάς ήταν η ανέγερση κτηρίου για τη στέγαση των γραφείων της Δ.Ο.Υ. Σουφλίου, με τη χρηματοδότηση από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου. Ορίστηκε δε προθεσμία για την εκπλήρωση του σκοπού αυτής το διάστημα των πέντε (5) ετών από την υπογραφή των οικείων συμβολαιογραφικών εγγράφων δωρεάς και μεταγραφής, ενώ σε περίπτωση παρελεύσεως απράκτου της ανωτέρω προθεσμίας αλλά και σε περίπτωση μετατροπής της χρήσεως του οικοπέδου και των κτηρίων που θα ανεγερθούν για άλλο σκοπό, η κατοχή και η κυριότητα αυτών θα περιέλθει αυτοδίκαια στον δωρητή Δήμο. Η ανωτέρω πρόταση δωρεάς έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Οικονομικών με την υπ' αριθμ. πρωτ. 1107733/2799/Α0011/9-10-1995 απόφασή του, η οποία δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Β' 24).

2. Ο Δήμος Σαπών με το υπ' αριθμ. 4.170/1-10-1997 δωρητήριο συμβόλαιο της Συμβ/φου Σαπών Ροδόπης Γεωργίας Αγαλιανού - Παναγιωτίδου, δώρισε στο Ελληνικό δημόσιο (Υπουργείο Οικονομικών) ένα οικοπέδο εκτάσεως χιλίων ενενήντα οκτώ τετραγωνικών μέτρων και είκοσι δύο

εκατοστών (1.098,22 τ.μ.), κείμενο εντός της κτηματικής περιφέρειας της κωμοπόλεως Σαπών, στην περιοχή «Αλώνια». Σκοπός της δωρεάς ήταν η ανέγερση κτηρίου επί του δωρουμένου κτήματος για τη στέγαση των γραφείων της Δ.Ο.Υ. Σαπών. Ορίστηκε δε προθεσμία για την εκπλήρωση του σκοπού αυτής το διάστημα των 5 ετών από τη λήψη της σχετικής αποφάσεως, δηλαδή μέχρι της 25-2-2002. Περαιτέρω δε ορίστηκε ότι, σε περίπτωση μεταβολής της χρήσεως του δωρούμενου ακινήτου ή αν για οποιοδήποτε λόγο δεν εκπληρωθούν οι σκοποί για τους οποίους έγινε η δωρεά μέσα στη ορισθείσα προθεσμία, ή αν εξαιτίας άλλου λόγου παύσει η λειτουργία του, η κυριότητα του ακινήτου επανέρχεται αυτοδικαίως στο δωρητή Δήμο. Η ανωτέρω πρόταση δωρεάς έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Οικονομικών με την υπ' αριθμ. πρωτ. 1089493/2480/Α0011/10-10-2000 απόφασή του, η οποία δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Β' 96).

3. Έκτοτε οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) στην περιοχή Σουφλίου και Σαπών στεγάζονταν στα (μεταξύ επί των οικοπέδων αυτών ανεγερθέντα) κτήρια έως το 2012, οπότε με την υπ' αριθμ. πρωτ. Δ6Α 1130258 ΕΞ 20.9.2012 (Β' 2552) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίστηκε η αναστολή λειτουργίας ορισμένων Δ.Ο.Υ., μεταξύ των οποίων ήταν και αυτές των Σουφλίου και Σαπών, η καθ' ύλην αρμοδιότητα των οποίων μεταφέρθηκε στις Δ.Ο.Υ. Αλεξανδρουπόλεως και Κομοτηνής αντίστοιχα. Εν συνεχεία με την υπ' αριθμ. Δ6Α 1157277ΕΞ2012/15-11-2012 απόφαση του ίδιου Υπουργού (Β' 3042), η οποία τροποποίησε και συμπλήρωσε την προηγούμενη, ορίστηκε περαιτέρω ότι εφόσον οι Δήμοι διαθέσουν τους κατάλληλους χώρους στεγάσεως και αναλάβουν το πλήρες κόστος λειτουργίας (πλην της μισθοδοσίας των υπαλλήλων των Δ.Ο.Υ.), στην έδρα των Δήμων ή Δημοτικών Ενοτήτων στους οποίους αναστέλλεται η λειτουργία των Δ.Ο.Υ, θα λειτουργήσουν Γραφεία Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων.

4. Κατόπιν ερωτήματος της Διευθύνσεως Κοινωφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών, με το οποίο η Υπηρεσία αιτείτο την έκδοση γνωμοδοτήσεως για το ιδιοκτησιακό καθεστώς του ακινήτου, στο οποίο στεγαζόταν η πρώην Δ.Ο.Υ. Σουφλίου μετά την αναστολή λειτουργίας της,

εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 5/2014 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έγινε αποδεκτή από το Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Περιουσίας με την οποία το Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε ότι:

«Το Δημόσιο, ως δωρεοδόχο ακινήτου για στέγαση Δ.Ο.Υ., η λειτουργία της οποίας ανεστάλη με υπουργική απόφαση, δεν υποχρεούται να αποδώσει το ακίνητο αυτό στον δωρητή Δήμο, καθόσον η εν λόγω υπουργική απόφαση δεν επέχει θέση γεγονότος πλήρωσης της σχετικώς προβλεπόμενης διαλυτικής αίρεσης».

5. Ακολούθως, δημοσιεύτηκε ο νέος Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών, ήτοι το π.δ. 111/2014 (Α' 178). Στο παράρτημα 2 αυτού, όπου παραθέτονται όλες οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες της χώρας και οι έδρες τους, δεν περιλαμβάνονται οι Δ.Ο.Υ. Σουφλίου και Σαπών, αλλά προβλέπεται μόνο η λειτουργία των Δ.Ο.Υ. Αλεξανδρουπόλεως και Κομοτηνής, με Γραφεία Εξυπηρέτησεως Φορολογουμένων με έδρα το Σουφλί και τις Σάπες αντίστοιχα.

6. Εν συνεχεία ο Δήμος Σουφλίου με το υπ' αριθμ. πρωτ. 5955/15.4.2014 έγγραφό του, διαβίβασε την υπ' αριθμ. 71/2014 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του, σύμφωνα με την οποία αιτείται την παραχώρηση χρήσεως από το Υπουργείο Οικονομικών του κτηρίου που στεγαζόταν η Δ.Ο.Υ. Σουφλίου, για τη στέγαση υπηρεσιών του, ήτοι Γραφείου Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων, Δασαρχείου, Γραφείου Σχολικής Συμβούλου και Οικονομικών Υπηρεσιών του.

7. Κατόπιν αυτού και δεδομένου ότι από τον Οργανισμό του Υπουργείου Οικονομικών και συγκεκριμένα από το παράρτημα 2 αυτού δεν προβλέπεται η λειτουργία Δ.Ο.Υ. Σουφλίου και Δ.Ο.Υ. Σαπών αλλά μόνο η λειτουργία Γραφείων Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων, η Γενική Δ/νση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωφελών Περιουσιών της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας επανήλθε με το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ.Κ.Π. Α 0010734 ΕΞ 2015/15-7-2015 έγγραφό της και ζητά την έκδοση γνωμοδοτήσεως για τα ανωτέρω ερωτήματα.

8. Εν συνεχεία με το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ.Κ.Π. Α 0002911 ΕΞ 2016/ 19-2-2016 έγγραφό της η ερωτώσα Υπηρεσία μας απέστειλε την με αριθμ. πρωτ.

1518/8-12-2016 νέα αίτηση του Δήμου Σουφλίου προς το Υπουργείο Οικονομικών και την υπ' αριθμ. 31/2016 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του, με την οποία αιτείται την παραχώρηση από το Υπουργείο Οικονομικών της χρήσεως του κτηρίου που στεγαζόταν η Δ.Ο.Υ. Σουφλίου, σ' αυτόν, για τη στέγαση του Γραφείου Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων, και άλλων υπηρεσιών του Δήμου Σουφλίου, αναλαμβάνοντας όλα τα έξοδα συντηρήσεως του κτηρίου και τα λοιπά λειτουργικά έξοδα.

9. Όσον αφορά το δωρηθέν ακίνητο από το Δήμο Σαπών στο Ελληνικό Δημόσιο, ο διάδοχος αυτού Δήμος Μαρωνείας - Σαπών έχει ασκήσει την από 30-3-2015 αγωγή αδικαιολογήτου πλουτισμού εναντίον του Ελληνικού Δημοσίου με την οποία ζητά την επιστροφή του ακινήτου λόγω λήξεως της αιτίας. Σύμφωνα δε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 323-1381/Φ.9881/2015 έγγραφο του Δικαστικού Γραφείου Κομοτηνής, η ανωτέρω αγωγή η οποία είχε προσδιοριστεί να συζητηθεί την 16/9/2015 ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, ματαιώθηκε οίκοθεν, λόγω της διενέργειας των βουλευτικών εκλογών της 20ής Σεπτεμβρίου 2015 και έκτοτε παραμένει ματαιωμένη.

10. Σήμερα δε, όπως βεβαιώνεται στα υπ' αριθμ. πρωτ. 23515/23-5-2016 και 11747/R 292584/23-5-2016 έγγραφα των Δ.Ο.Υ. Αλεξανδρουπόλεως και Κομοτηνής αντίστοιχα, στα κτήρια, στα οποία στεγάζονταν οι Δ.Ο.Υ. Σαπών και Σουφλίου δεν στεγάζεται καμμία οικονομική ή άλλη υπηρεσία του Ελληνικού Δημοσίου, αυτά παραμένουν κενά και τα προβλεπόμενα από την υπ' αριθμ. Δ6115777ΕΞ2012/15-11-1012 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και το π.δ.111/2014, Γραφεία Εξυπηρέτησεως Φορολογουμένων στεγάζονται σε άλλα κτήρια που παραχώρησαν οι Δήμοι Σουφλίου και Μαρωνείας - Σαπών αντίστοιχα.

11. Συμπληρωματικά δε, η ερωτώσα υπηρεσία με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΤΥ Γ 0005786 ΕΞ 2017/7-4-2017 έγγραφό της επιβεβαίωσε ότι, όσον αφορά στο Γ.Ε.Φ. Σαπών, λόγω κάλυψης των σχετικών αναγκών από τη Δ.Ο.Υ. Κομοτηνής, αυτό λειτουργεί περιστασιακά με ένα υπάλληλο που αποσπάται από τη Δ.Ο.Υ. σε γραφείο που έχει παραχωρηθεί από το Δήμο, όσον αφορά

στο Γ.Ε.Φ. Σουφλίου αυτό λειτουργεί σε δύο αυτοτελείς γραφειακούς χώρους παραχωρημένους από το Δήμο, όπου υπηρετούν δύο υπάλληλοι και ότι «... δεν υφίστανται άλλες στεγαστικές ανάγκες για τις Οικονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, πέραν των παραπάνω αναφερομένων για τα ΓΕΦ».

12. Τέλος όπως επιβεβαιώνεται και στο υπ' αριθμ. πρωτ. Δ.ΟΡΓ.Α.1057208 ΕΞ 2017/12-4-2017 έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων Δ/ση Οργάνωσης Τμήμα Α' - Διοικητικής Οργάνωσης, στην οποία υπήχθησαν οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) : «*Με την αναδιοργάνωση των φορολογικών υπηρεσιών, συγχωνεύτηκαν Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), με αποτέλεσμα σήμερα να λειτουργούν εκατόν δέκα οκτώ (118) Δ.Ο.Υ. συνολικά σε όλη την επικράτεια. Ειδικότερα με την υπ' αριθ. Δ6Α 1130258 ΕΞ 2012/20-09-2012 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει **ανεστάλη η λειτουργία ορισμένων Δ.Ο.Υ.,** μεταξύ άλλων και των Δ.Ο.Υ. Σουφλίου (Β' τάξεως) και Δ.Ο.Υ. Σαπών (Β' τάξεως), των οποίων μεταφέρθηκε η καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητά τους στις Δ.Ο.Υ. Αλεξανδρούπολης (Α' τάξεως) και Κομοτηνής (Α' τάξεως), αντίστοιχα.2. Στη συνέχεια, στις διατάξεις του άρθρου 80 του **π.δ. 111/2014 « Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών**» δεν αναφέρεται ότι συνεχίζουν να υπάρχουν Δ.Ο.Υ. σε αναστολή λειτουργίας και επίσης στο παράρτημα 2, που αναφέρεται στην παράγραφο 8 του ιδίου άρθρου και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Οργανισμού, καθορίζονται οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), οι οποίες λειτουργούν ανά περιφέρεια και ανά νομό και μεταξύ αυτών **δεν προβλέπεται η λειτουργία** της Δ.Ο.Υ. Σουφλίου και της Δ.Ο.Υ. Σαπών, **οι οποίες επομένως από την ημερομηνία ισχύος του Οργανισμού δεν υφίστανται**».*

Επιπλέον, στα πλαίσια έναρξης λειτουργίας, από 01-01-2017, της Ανεξάρτητης Αρχής δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) εκδόθηκε η υπ' αριθμ. **Δ.ΟΡΓ.Α 1036960 ΕΞ 2017/10-3-2017 (Β'968) απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)»**, στο άρθρο 38 της οποίας, επίσης **δεν**

προβλέπεται η λειτουργία Δ.Ο.Υ. Σουφλίου και Σαπών, ως περιφερειακών Φορολογικών Υπηρεσιών Γενικής Δ/σης Φορολογικής Διοίκησης.

II.- Νομοθετικό πλαίσιο

13. Στα άρθρα 496, 503, 507, 509 και 510 του Αστικού Κώδικα ορίζεται ότι: **άρθρο 496** «*Η παροχή σε κάποιον ενός περιουσιακού αντικειμένου αποτελεί δωρεά, αν γίνεται κατά τη συμφωνία των μερών χωρίς αντάλλαγμα*». **άρθρο 503** «*Σε περίπτωση δωρεάς υπό τρόπο ο δωρητής έχει το δικαίωμα, αν εκπλήρωσε την υποχρέωσή του, που πηγάζει από τη δωρεά, να απαιτήσει από το δωρεοδόχο την εκτέλεση του τρόπου...*». **άρθρο 507** «*Ο δωρητής ή ο κληρονόμος του έχει δικαίωμα να ανακαλέσει τη δωρεά, αν ο δωρεοδόχος παραλείπει υπαίτια να εκτελέσει τον τρόπο υπό τον οποίο έγινε η δωρεά*». **άρθρο 509** «*Η ανάκληση της δωρεάς γίνεται με δήλωση προς το δωρεοδόχο. Αφού γίνει η ανάκληση αποσβήνεται η υποχρέωση του δωρητή για παροχή και αναζητείται η παροχή που εκπληρώθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό*». **άρθρο 510** «*Η ανάκληση αποκλείεται, αν ο δωρητής έδωσε συγγνώμη στο δωρεοδόχο ή αν πέρασε ένα έτος αφότου ο δωρητής, έχοντας δικαίωμα να ανακαλέσει, πληροφορήθηκε το λόγο ανάκλησης*».

14. Επίσης, στο **άρθρο 184** του ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (Α' 114), υπό το τίτλο «Δωρεές ακινήτων» ορίζεται ότι : « 1. Δωρεές δημοτικών και κοινοτικών ακινήτων επιτρέπονται, ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του αριθμού των μελών του, για την εκπλήρωση σπουδαίου κοινωφελούς σκοπού, που συνδέεται με την προαγωγή των τοπικών συμφερόντων και την εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής. Η ως άνω απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνώμη του τοπικού συμβουλίου ή παρέδρου. Ο τελευταίος συμμετέχει στη συνεδρίαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και έχει δικαίωμα ψήφου κατά τη λήψη της απόφασης του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. 2. Αν η χρήση των ακινήτων, που έχουν δωρηθεί, μεταβληθεί ή ο σκοπός της δωρεάς δεν εκπληρωθεί μέσα στην προθεσμία που έχει οριστεί, η σύμβαση της δωρεάς

λύεται, και η κυριότητα των ακινήτων επανέρχεται αυτοδικαίως στο Δήμο ή στην Κοινότητα. Η σχετική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου καταχωρίζεται στα βιβλία μεταγραφών.»

Όμοια ρύθμιση προέβλεπε και το αντίστοιχο **άρθρο 246 του προϊσχύσαντος Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (π.δ. 410/1995, Α' 231**, που εφαρμόζεται στην υπό κρίση περίπτωση) το οποίο όριζε ότι: «Δωρεές δημοτικών και κοινοτικών ακινήτων επιτρέπονται, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, για την κατασκευή δημοσίων διδακτηρίων, την κάλυψη αναγκών αναδασμού ή την εκπλήρωση άλλου σπουδαίου κοινωφελούς σκοπού, που συνδέεται αποκλειστικά και μόνο με την προαγωγή των τοπικών συμφερόντων και την άμεση εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής. Η ως άνω απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνώμη του οικείου τοπικού συμβουλίου ή παρέδρου. Ο τελευταίος έχει δικαίωμα ψήφου κατά τη λήψη της απόφασης του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. 2. Αν η χρήση των ακινήτων, που έχουν δωρηθεί, μεταβληθεί ή ο σκοπός της δωρεάς δεν εκπληρωθεί μέσα στην προθεσμία που έχει οριστεί, η σύμβαση της δωρεάς λύεται και η κυριότητα των ακινήτων επανέρχεται αυτοδικαίως στο δήμο ή στην κοινότητα. Η σχετική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου καταχωρίζεται στα βιβλία μεταγραφών. 3. Τα ακίνητα της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να παραμείνουν σε αυτούς που είχαν δωρηθεί, εφόσον καταβληθεί στους δήμους ή κοινότητες ως αποζημίωση η αξία του ακινήτου, που υπολογίζεται στην τρέχουσα αξία κατά το χρόνο καταβολής της. Επίσης, αντί της αποζημίωσης, μπορεί να μεταβιβασθεί στο δήμο ή κοινότητα άλλο ακίνητο ίσης αξίας. Η αξία τούτων καθορίζεται από την επιτροπή της παρ.6 του άρθρου 248.»

Ανάλογες δε ρυθμίσεις υπήρχαν και υπό το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς των άρθρου 71 (παρ. 1, 4) του β.δ/τος της 17^{ης} Απριλίου/31^{ης} Ιουλίου 1936 (Α' 320), 194 του ν.δ. 2888/1954 (Α' 139) και 229 του π.δ. 323/1989 (ΦΕΚ Α' 146).

15. Επίσης, στα άρθρα 202, 203 και 904 του Αστικού Κώδικα ορίζεται ότι: **άρθρο 202** «Αν με τη δικαιοπραξία εξαρτήθηκε η ανατροπή των αποτελεσμάτων της από γεγονός μελλοντικό ή αβέβαιο (αίρεση διαλυτική), μόλις συμβεί το γεγονός αυτό παύει η ενέργεια της δικαιοπραξίας και επανέρχεται αυτοδικαίως η προηγούμενη κατάσταση». - **άρθρο 203** «Αν σύμφωνα με το περιεχόμενο της δικαιοπραξίας τα αποτελέσματα της πλήρωσης της αίρεσης ανατρέχουν σε χρόνο προγενέστερο από την πλήρωσή της, το καθένα από τα μέρη είναι υποχρεωμένο να παράσχει στο άλλο ό,τι αυτό θα είχε αν τα αποτελέσματα είχαν επέλθει κατά το προγενέστερο αυτό χρονικό σημείο». - **άρθρο 904** «Όποιος έγινε πλουσιότερος χωρίς νόμιμη αιτία από την περιουσία ή με ζημία άλλου έχει υποχρέωση να αποδώσει την ωφέλεια. Η υποχρέωση αυτή γεννιέται ιδίως σε περίπτωση παροχής αχρεώστητη ή παροχής για αιτία που δεν επακολούθησε ή έληξε ή αιτία παράνομη ή ανήθικη».

16. Περαιτέρω, στο **άρθρο 32** του ν.1828/1989 «Αναμόρφωση φορολογίας εισοδήματος κ.λ.π.» (Α' 2) ορίστηκε ότι «Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται ή ανακαθορίζεται ο χρόνος έναρξης ή λήξης λειτουργίας των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, που συστήθηκαν **ή προβλέπεται η κατάργησή τους**, σύμφωνα με τις οικείες οργανωτικές διατάξεις. Επίσης με αποφάσεις του Υπουργού των Οικονομικών επιτρέπεται να καθορίζεται μερικά ή ολικά ή κατά τόπο και καθ' ύλη αρμοδιότητα των κατά το προηγούμενο εδάφιο υπηρεσιών», ενώ με την παρ. 12 του άρθρου 55 του ν.4002/2011 (Α' 180/22.8.11) ορίστηκε ότι : «12. α) στις διατάξεις των εδαφίων α' και β' του άρθρου 32 του ν.1828/1989 (Α'2) **περιλαμβάνεται και η αναστολή λειτουργίας** ορισμένων οργανικών μονάδων κάθε επιπέδου του Υπουργείου Οικονομικών, β) Η ισχύς των διατάξεων της παρούσας παραγράφου αρχίζει από Ιανουάριου 2011....». Εξάλλου, με το άρθρο 4 παρ. 9 του ν. 4038/2012 (Α' 14) προστέθηκε υποπαρ. β' στην παρ. 5 του άρθρου 55 του ν. 4002/2011, που ορίζει ότι: «β) Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατόν να καταργούνται περιφερειακές οργανικές μονάδες του Υπουργείου Οικονομικών,

οποιοδήποτε επιπέδου και οι αρμοδιότητές τους να μεταφέρονται και να ασκούνται από άλλη περιφερειακή οργανική μονάδα της περιφερειακής ενότητας της έδρας του οικείου νομού ή άλλης περιφερειακής ενότητας του ίδιου νομού ή της οικείας ή άλλης περιφέρειας, εξαιρουμένων των οργανικών μονάδων των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης, ...»

17. Με την υπ' αριθ. Δ6Α 1130258 ΕΞ 2012/20-9-2012 (Β'2552) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών υπό τον τίτλο "Αναστολή λειτουργίας ορισμένων Δ.Ο.Υ.", ορίστηκε ότι: 1. α) Αναστέλλουμε, από την 8^η Οκτωβρίου 2012 τη λειτουργία των Δ.Ο.Υ. της στήλης Β' του Πίνακα 1 και μεταφέρουμε την καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητά τους, στις Δ.Ο.Υ. της στήλης Γ' αυτού, ως εξής:

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'	ΣΤΗΛΗ Γ'
ΝΟΜΟΣ	Δ.Ο.Υ. (τάξη) των οποίων αναστέλλεται η λειτουργία	Δ.Ο.Υ. ΥΠΟΔΟΧΗΣ (τάξη) στις οποίες μεταφέρεται η καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητα
ΕΒΡΟΥ (άρθρο 108 του Π.Δ. 551/1988)	Σουφλίου (Β)	Αλεξανδρούπολη (Α)
ΡΟΔΟΠΗΣ (άρθρο 364 του Π.Δ. 551/1988)	Σαπών [Β]	Κομοτηνής [Α]

2) Οι οργανικές θέσεις των Δ.Ο.Υ., των οποίων αναστέλλεται η λειτουργία, περιέχονται στις Δ.Ο.Υ., στις οποίες μεταφέρεται η κατά τόπον και καθ' ύλην αρμοδιότητά τους προσαυξάνοντας, αντίστοιχα, ης οργανικές θέσεις αυτών.

3) Η αρμοδιότητα παρακολούθησης και διεκπεραίωσης όλων των εκκρεμών υποθέσεων των οργανικών μονάδων, των οποίων αναστέλλεται η λειτουργία, καθώς και η έκδοση των σχετικών πράξεων επιβολής φόρων ή

προστίμων και λήψης μέτρων είσπραξης περιέρχεται σης οργανικές μονάδες υποδοχής αυτών».

18. Εν συνεχεία επακολούθησε η υπ' αριθ.Δ6 1144678 ΕΞ 2012/19-10-2012 (Β' 2828/19-10-2012) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών υπό τον τίτλο «Αναστολή λειτουργίας ορισμένων Δ.Ο.Υ. και τροποποίηση της υπ' αριθμ. Δ6Α1130258 ΕΞ2012/20.9.2012 (Β' 2552) του Υπουργού Οικονομικών» με την οποία ορίστηκε ότι : ...«...Γ) Ορίζουμε ότι μέρος των αρμοδιοτήτων των Δ.Ο.Υ. της στήλης Γ' του πίνακα 1, ασκείται και από τα γραφεία αυτών που λειτουργούν εκτός του κεντρικού κτιρίου στέγασης τους, στην έδρα των Δήμων του παρακάτω Πίνακα 3, εφόσον διατεθούν οι κατάλληλοι χώροι στέγασης αυτών και αναληφθεί το πλήρες κόστος λειτουργίας τους από τους Δήμους, πλην της μισθοδοσίας των υπαλλήλων των Δ.Ο.Υ. που εργάζονται σε αυτά...»

	ΠΙΝΑΚΑΣ 3	
ΝΟΜΟΣ	Δ.Ο.Υ.	ΔΗΜΟΣ στον οποίο λειτουργεί Γραφείο Δ.Ο.Υ.
ΕΒΡΟΥ	Αλεξανδρούπολης (Αλεξανδρούπολης -Σουφλίου)	Σουφλίου
ΡΟΔΟΠΗΣ	Κομοτηνής (Κομοτηνής- Σαπών)	Μαρωνείας – Σαπών

19. Ακολουθώς εξεδόθη ο νέος Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών, ήτοι το π.δ.111/2014 στο **άρθρο 80** του οποίου, υπό τον τίτλο «Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.)» ορίζεται ότι: « 1. Οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), είναι Περιφερειακές Φορολογικές Υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης. 2. ...6. Οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) διαρθρώνονται στις παρακάτω οργανικές μονάδες, όπως ειδικότερα απεικονίζονται στο παράρτημα ΙΙ το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος: ... 8. Όλες οι Δ.Ο.Υ. όλων των τάξεων

παρά τίθενται αναλυτικά στο Παράρτημα ΙΙ το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος...».

20. Περαιτέρω στο **άρθρο 128** του ως άνω π.δ. 111/2014 υπό τον τίτλο «Καταργούμενες διατάξεις» ορίζεται ότι : «Από την έκδοση του παρόντος καταργούνται το Π.Δ. 284/1988 (Α' 128) «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει πλην των άρθρων 88 και 128, το π.δ. 551/1988 (Α' 259) «Οργανισμός Νομαρχιών (Οργάνωση Οικονομικών Υπηρεσιών)», τα άρθρα 6 έως 13, 34 και η παράγραφος Ι του άρθρου 66 του π.δ. 178/2000 (Α' 165) «Οργανισμός του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας», οι διατάξεις του ν. 2343/1995 (Α' 211) «Αναδιάρθρωση υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις» κατά το μέρος που αντίκειται στις ρυθμίσεις του παρόντος καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις ρυθμίσεις του παρόντος.

21. Ενώ στο παράρτημα ΙΙ του ίδιου Οργανισμού ορίζεται ότι :

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Δ.Ο.Υ.) ΚΑΙ ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕ- ΡΕΙΑ	ΝΟΜΟΣ	Δ.Ο.Υ & ΕΔΡΑ	ΤΑΞΗ	ΥΠΟΔ/ ΝΣΗ	ΤΜΗΜ Α	ΓΡΑΦΕΙΑ	ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΞΥΠ/ΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕ- ΝΩΝ
1	Ανατ. Μακεδο- νίας Θράκης							
2	"	Έβρου	Αλεξανδρού- πολης με έδρα την Δημοτική Κοινότητα Αλεξανδρού- πολης	Α	Υποδ/ νση	Α	Γραφείο Ληξιπρό- θεσμων Οφειλών	Σουφλίου
3								
4								

5								
6.		Ροδόπης	Κομοτηνής με έδρα την Δημοτική κοινότητα της Κομο- τηνής	A	Υποδ/ νση	A	Γραφείο Ληξιπρό- θεσμων Οφειλών	Σαπών

22. Τέλος στα πλαίσια έναρξης λειτουργίας από 01-01-2017 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) εκδόθηκε η αριθμ. **Δ.ΟΡΓ.Α.1036960 Εξ 2017/10-3-2017 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)»**, η οποία αποτελεί τον νέο Οργανισμό λειτουργίας της ως άνω αρχής, στο **άρθρο 38** του οποίου ορίζεται ότι οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) αποτελούν Περιφερειακές Φορολογικές Υπηρεσίες της Γενικής Δ/σης Φορολογικής Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. και διαρθρώνονται στις οργανικές μονάδες που απεικονίζονται στον πίνακα της παραγράφου 8 του ως άνω άρθρου 38 της απόφασης, στον οποίο επίσης δεν προβλέπεται στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης και στους νομούς Έβρου και Ροδόπης η λειτουργία των Δ.Ο.Υ. Σουφλίου και Σαπών, αλλά προβλέπεται ομοίως, όπως και στο π.δ. 111/2014, ότι στις Δ.Ο.Υ. Αλεξανδρούπολης και Κομοτηνής λειτουργούν τα Γ.Ε.Φ. Σουφλίου και Μαρωνείας – Σαπών, αντίστοιχα.

III. Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

23. α. Από τη γραμματική και τελεολογική, αυτοτελή και συνδυαστική μεταξύ τους ερμηνεία των ως άνω, υπό στοιχ. II. 13 -14, διατάξεων σαφώς προκύπτει ότι οι δι' αυτών γενόμενες ρυθμιστικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο της έννοιας της δωρεάς (ως σύμβασης - υπό την έννοια ότι για την κατάρτισή της απαιτείται η αποδοχή του δωρεοδόχου - ενοχικής, υποσχετικής και ετεροβαρούς, δυνάμει της οποίας παρέχεται σε κάποιον περιουσιακό στοιχείο χωρίς αντάλλαγμα ώστε, ο μεν λήπτης να γίνεται πλουσιότερος η δε περιουσία του δίδοντος να ελαττώνεται κατά την αξία του παρεχόμενου περιουσιακού στοιχείου), για την σύσταση της οποίας απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο

(βλ. Γεωργιάδη - Σταθόπουλου, ΕρμΑΚ, Ειδικό Ενοχικό ΙΙΙ, υπό άρθρο 496 επ., ιδίως σελ. 6-8, 11), συγκροτούν το γενικότερο (και εν προκειμένω κρίσιμο) κανονιστικό πλαίσιο των δωρεών ακινήτων από τους ΟΤΑ στο Δημόσιο. Υπό την έννοια ότι οι σχετικές για τη σύσταση της δωρεάς διατάξεις του ΑΚ (δηλ. η απαίτηση να υποβάλλεται αυτή σε συμβολαιογραφικό έγγραφο) ισχύουν για όλους τους τύπους της δωρεάς, ήτοι λ.χ. υπό τρόπο ή αίρεση (βλ. Γνμ.ΝΣΚ 5/2014, 315/1996, 592/1992, ΑΠ 1029/1988 ΕΛΔνη 31. 65, ΑΠ 1053/1973 ΝοΒ 22. 645, επίσης Γεωργιάδη - Σταθόπουλο, ό.π., ερμηνεία υπό άρθρο 498 αρ. 1, Καυκάς Ενοχικό Δίκαιο, αρθρ. 498 παρ. 2). Ωστόσο, όταν πρόκειται για δωρεές ακινήτων από Δήμους (ή και πρώην Κοινότητες) προς το Δημόσιο, τότε, κατά τα λοιπά, έχουν εφαρμογή, ως ειδικότερες, οι διαχρονικά ισχύσασες διατάξεις της νομοθεσίας περί Δήμων και Κοινοτήτων στο θέμα αυτό, όπως λ.χ. των άρθρων 71 παρ. 1, 4 του β.δ. 17.4/31.7.1936, 194 του ν.δ. 2888/ 1954, 186 του π.δ. 933/1975, 176 του ν.1065/1980, 216 του π.δ. 76/1985, 229 του π.δ. 323/1989, 246 του π.δ. 410/1995, 184 ν.3463/2006 (ΓνμΝΣΚ 31/2007- Τμ. Β', εκδοθείσα υπό καθεστώς π.δ. 410/95, οι σχετικές διατάξεις του οποίου είναι πανομοιότυπες με τις αμέσως προϊσχύσασες του π.δ. 323/1989, των οποίων αποτέλεσε πηγή, πρβλ. ΑΠ 804/1998 ΝοΒ 1999. 1568).

β. Μάλιστα, η ειδοποιός διαφορά ως προς τις έννομες συνέπειες στην περίπτωση μη εκπλήρωσης του σκοπού της δωρεάς ακινήτου από δήμους (ή κοινότητες) και τη δυνατότητα της ανακλήσεως, είναι ότι με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας περί Δήμων και Κοινοτήτων, θεσπίστηκε και προβλέφθηκε η λύση της σύμβασης δωρεάς και η αυτοδίκαιη επάνοδος της κυριότητας του ακινήτου στο δωρητή Δήμο ή Κοινότητα (ΓνμΝΣΚ 4/2015, 315/1996, ΣΤΕ 2004/2006), για προφανείς λόγους προστασίας της περιουσίας των ΟΤΑ, η οποία δεν προορίζεται για εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων, αλλά είναι ταγμένη στην εξυπηρέτηση του κοινού συμφέροντος και δη των αναγκών των πολιτών - κατοίκων της οικείας κοινότητας ή δήμου (βλ. ΓνμΝΣΚ 31/2007, ό.π.). Τούτο σημαίνει ότι, υπό την ισχύ των ειδικότερων περί δήμων και κοινοτήτων διατάξεων, ήτοι των άρθρων 194 του ν.δ. 2888/1954, 186 του π.δ. 933/1975, 176 του ν.1065/1980, 216 του π.δ. 76/1985, 229 του π.δ. 323/1989, 246 του π.δ. 410/1995 (Α' 231/14.11.95) και 184 ν.3463/2006, οι

σχετικές συμβάσεις δωρεάς ακινήτων από δήμους (ή κοινότητες) στο Δημόσιο αποτελούν *ex lege* δωρεές «υπό αίρεση δικαίου», αφού τα αποτελέσματά τους εξαρτώνται από την πλήρωση της «αιρέσεως» που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, καταρχάς αποκλεισμένου στις εν λόγω περιπτώσεις του ενδεχόμενου να χαρακτηριστούν ως συμβάσεις «υπό τρόπο». Δηλαδή, εκείνες με τις οποίες ο δωρητής επιβάλλει στο δωρεοδόχο υποχρέωση προς παροχή (πράξη ή παράλειψη) (βλ. Γεωργιάδη - Σταθόπουλο, *ό.π.*, ερμηνεία υπό άρθρο 503 σελ. 16, αρ. 1), οι οποίες θεωρούνται τέλειες συμβάσεις, αφού τέτοιες έχουμε όταν τα αποτελέσματα αυτών επέρχονται αμέσως και πριν από την εκπλήρωση του τρόπου, η παράβαση του οποίου δίνει απλώς το δικαίωμα στο δωρητή να ανακαλέσει τη δωρεά, κατά τα παραπάνω. Επιπλέον, στη δωρεά «υπό τρόπο» ο δωρητής έχει την εξουσία να απαιτήσει από τον δωρεοδόχο την εκπλήρωση του τρόπου, πράγμα που δεν μπορεί να απαιτήσει από τον δωρεοδόχο στη δωρεά «υπό αίρεση», όταν η πλήρωση της αιρέσεως εξαρτάται απ' αυτόν, δηλ. δωρεοδόχο (Γεωργιάδη - Σταθόπουλο, *ό.π.*, σελ. 7, υπό στοιχ. IV, και 17, υπό στοιχ. II, αρ. 1). Τέλος, σε αντίθεση με τα οριζόμενα στη δωρεά υπό τρόπο, όπου η προστασία του δωρητή όταν ο δωρεοδόχος αρνείται την εκπλήρωση του τρόπου, παρέχεται μέσω της άσκησης αγωγής ή του διαπλαστικού δικαιώματος ανακλήσεως, στην περίπτωση δωρεάς υπό διαλυτική αίρεση, όταν αυτή πληρούται, η σχετική προστασία παρέχεται αυτομάτως, υπό την έννοια ότι η έννομη συνέπεια της επανόδου στην προηγούμενη κατάσταση επέρχεται αυτοδικαίως.

24. α. Πράγματι, κατά την έννοια των ανωτέρω, υπό στοιχ. II. 15, διατάξεων του άρθρου 202 του ΑΚ, σαφώς συνάγεται ότι επί συμβάσεως υπό διαλυτική αίρεση, με την πλήρωση αυτής, δηλαδή την επέλευση του μελλοντικού και αβέβαιου γεγονότος, από το οποίο εξαρτήθηκαν τα αποτελέσματα της δικαιοπραξίας, αυτά ανατρέπονται και επανέρχεται αυτομάτως η προηγούμενη κατάσταση (ΓνμΝΣΚ 332/2008, ΑΠ 1128/1988 ΕΕΝ 1989. 546), πράγμα που καταλαμβάνει όχι μόνο την εμπράγματη, αλλά και την αποτελούσα τη νόμιμη αιτία της μεταβίβασης ενοχική δικαιοπραξία, δίχως να απαιτείται άλλη ενέργεια και μάλιστα δήλωση υπαναχώρησης, δεδομένου ότι, στο μέτρο που, κατά τα συμφωνηθέντα, αυτοδικαίως ατονεί η σύμβαση μόλις

πληρωθεί η ως άνω αίρεση, στερείται κάθε έννοιας και αντικειμένου (ΓνμΝΣΚ 82, 83/2012, ΑΠ 1133/2009, ΑΠ 1470/2005, ΑΠ 637/2003, ΑΠ 1017/89 κ.α.). Ωστόσο, οι ως άνω αυτοδικαίως επερχόμενες συνέπειες ισχύουν για το μέλλον (ex nunc) και όχι αναδρομικά (ex tunc), εκτός εάν υφίσταται, κατ' άρθρ. 203 ΑΚ, συμφωνία μεταξύ των μερών για αναδρομική ενέργεια της πλήρωσης της αίρεσης, η φύση της οποίας είναι πάντως ενοχική και όχι εμπράγματη (βλ. ΑΠ 1491/2002 ΔΕΕ 2003. 542, ΕφΑΘ 6580/1976 ΕΕΝ 1976. 885, Γεωργιάδη-Σταθόπουλο, ό.π., ερμηνεία υπό άρθρο 203, με στοιχ. Ι). Άλλωστε, έχει γίνει δεκτό ότι η σχετική αυτή αξίωση, ερειδομένη σε κάθε περίπτωση στις περιδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις των άρθρων 904 επ. ΑΚ για αιτία που έληξε, λόγω της επιβοηθητικής της φύσης υπό την έννοια ότι αυτή μπορεί να ασκηθεί μόνο αν λείπουν ή αν είναι ανίσχυρες οι προϋποθέσεις ασκήσεώς της από σύμβαση ή αδικοπραξία (ΟΛΑΠ 22/2003), δεν μπορεί να νοηθεί, στην περίπτωση που αυτό δόθηκε προς εκπλήρωση υποχρεώσεως που έχει αναληφθεί με σύμβαση, ότι έχει δοθεί χωρίς νόμιμη αιτία (ΑΠ 922, 923/ 2007).

β. Πάντως, σε περίπτωση εγέρσεως αμφισβητήσεων σχετικά με την πλήρωση ή μη της διαλυτικής αιρέσεως, είναι παραδεκτή η άσκηση της κατ' άρθρο 70 ΚΠολΔ αναγνωριστικής αγωγής ενώ, γίνεται, επίσης, δεκτό ότι, εφόσον ήθελε θεωρηθεί ότι έχει ατονήσει η αίρεση, με την έννοια ότι το γεγονός αυτής δεν δύναται πλέον να συμβεί, η δικαιοπραξία θεωρείται ως συναφθείσα άνευ αιρέσεως και αποσβήνεται το γεννηθέν δικαίωμα προσδοκίας του υπό αίρεση δικαιούχου (ΓνμΝΣΚ 151/1994, σελ.2).

25. Εξάλλου από τις ανωτέρω παρατιθέμενες διατάξεις στο υπό στοιχ. II 16 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών με αποφάσεις του που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως α) να καταργεί περιφερειακές οργανικές μονάδες του Υπουργείου Οικονομικών, οποιουδήποτε επιπέδου και οι αρμοδιότητές τους να μεταφέρονται και να ασκούνται από άλλη περιφερειακή οργανική μονάδα της περιφερειακής ενότητας της έδρας του οικείου νομού ή της οικείας ή άλλης περιφέρειας, ή β) να ορίζει ή να ανακαθορίζει τον χρόνο έναρξης ή λήξης λειτουργίας ή αναστολής λειτουργίας των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών που συστήθηκαν ή προβλέπεται η

κατάργησή τους, σύμφωνα με τις οικείες οργανωτικές διατάξεις. Βάσει της ως άνω νομοθετικής εξουσιοδότησεως εξεδόθησαν οι υπ' αριθ. Δ6Α 1130258 ΕΞ 2012/20-9-2012 και υπ' αριθ.Δ6 1144678 ΕΞ 2012/19-10-2012 αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, περί αναστολής λειτουργίας ορισμένων Δ.Ο.Υ., μεταξύ των οποίων και των Δ.Ο.Υ Σαπών και Σουφλίου, στο πλαίσιο ευρύτερης αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και ειδικότερα της Φορολογικής Διοικήσεως, της οποίας πρωταρχικός στόχος είναι η δημιουργία ισχυρού, και αποτελεσματικού ελεγκτικού και εισπρακτικού μηχανισμού, που θα συμβάλλει αποφασιστικά στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, της παραοικονομίας και της διαφθοράς, καθώς και στην ελαχιστοποίηση του διοικητικού κόστους και κατ' επέκταση στην, κατά το μέτρο του δυνατού, ίση κατανομή των βαρών, στην αύξηση των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού και στη μείωση των ελλειμμάτων και του δημόσιου χρέους. Επίσης, σημαντική παράμετρος της αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών είναι και η συγκέντρωση του προσωπικού στις νέες σύγχρονες, διευρυμένες, αλλά και ευέλικτες υπηρεσίες, καθώς και η εξειδίκευση αυτού. (ΣΤΕ 7μ 817 - 820/2016, 1223/2016 κ.α.).

26. Περαιτέρω στο πλαίσιο της προαναφερόμενης ευρύτερης αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και ειδικότερα της Φορολογικής Διοικήσεως, εξεδόθη και ο νέος Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών (π.δ. 111/2014), σύμφωνα με τον οποίο συγχωνεύτηκαν Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, με αποτέλεσμα σήμερα να λειτουργούν 118 Δ.Ο.Υ. συνολικά, σε όλη την επικράτεια, ενώ με το πρώτο κεφάλαιο του ν. 4389/2016 συστήθηκε Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων με αποστολή τον προσδιορισμό, την βεβαίωση και είσπραξη των φορολογικών, τελωνειακών και λοιπών δημοσίων εσόδων, στην αρμοδιότητα της οποίας υπήχθησαν και οι Δ.Ο.Υ.

27. Εν προκειμένω, βάσει του ανωτέρω διδόμενου ιστορικού και σύμφωνα και με όσα έχουν ήδη γίνει δεκτά με την υπ' αριθμ. 5/2014 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο τιθέμενος όρος στα οικεία συμβολαιογραφικά έγγραφα δωρεάς των οικοπέδων από τους Δήμους

Σουφλίου και Σαπών, για στέγαση των αντίστοιχων Δ.Ο.Υ. Σουφλίου και Σαπών περί του ότι, εκτός των άλλων, σε περίπτωση μετατροπής της χρήσεως του δωρηθέντος ακινήτου και των κτηρίων που θα ανεγερθούν για άλλο σκοπό, η κατοχή και η κυριότητα αυτών θα περιέλθει αυτοδικαίως στον δωρητή Δήμο, προδήλως **συνιστά διαλυτική αίρεση** και όχι τρόπο, κατά τα παραπάνω.

28. Ακολουθώς η έκδοση και δημοσίευση του Π. Δ/τος. 111/2014 , στο παράρτημα ΙΙ του οποίου αναφέρονται ρητά και περιοριστικά οι εν λειτουργία Δ.Ο.Υ. στις οποίες δεν περιλαμβάνονται οι Δ.Ο.Υ Σουφλίου και Σαπών, οδηγεί στο βέβαιο και ασφαλές συμπέρασμα ότι η μη αναφορά των ως άνω Δ.Ο.Υ. στο νέο οργανόγραμμα του Υπουργείου Οικονομικών συνεπάγεται ευθεία και ανενδοίαστη βούληση της πολιτείας για **οριστική και αμετάκλητη διακοπή της λειτουργίας τους και άρα την κατάργησή τους.** Συνεπώς, μετά την έκδοση του νέου οργανισμού του Υπουργείου Οικονομικών επήλθε οριστική ματαίωση του σκοπού για τον οποίο έγιναν οι συγκεκριμένες δωρεές, με την έννοια ότι, στο μέτρο που πρόκειται για άμεση κατάργηση των εν λόγω Δ.Ο.Υ. **καθίσταται αδιαμφισβήτητη η επέλευση της πλήρωσης της διαλυτικής αιρέσεως,** αφού η κατάργηση των δύο προαναφερόμενων Δ.Ο.Υ. αποτελεί περίπτωση μεταβολής του σκοπού των δωρεών που είχαν γίνει (βλ. σχετικά και γνωμοδότηση 5/2014).

Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται και από την υπ' αριθμ. Δ.ΟΡΓ.Α.1036960 Εξ 2017/10-3-2017 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., η οποία αποτελεί τον νέο Οργανισμό λειτουργίας της ως άνω Αρχής, στην οποία υπήχθησαν οι Δ.Ο.Υ. και η οποία επίσης δεν προβλέπει στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης και στους νομούς Έβρου και Ροδόπης την λειτουργία των Δ.Ο.Υ. Σουφλίου και Σαπών.

29. Εν κατακλείδι στο π.δ. 111/2014 στο οποίο (βλ. παράρτημα 2) γίνεται αποκλειστική αναφορά στις διατηρούμενες Δ.Ο.Υ. και γίνεται σαφώς μνεία περί λειτουργίας στις αντίστοιχες πόλεις Σουφλίου και Σαπών, αποκλειστικά και μόνο Γραφείων Εξυπηρέτησεως Φορολογουμένων, συνάγεται πλέον η άμεση κατάργηση των συγκεκριμένων Δ.Ο.Υ. ή άλλως η λήξη της λειτουργίας τους και συνεπώς επιβεβαιώνεται το περιεχόμενο της ως άνω

συμφωνηθείσας διαλυτικής αιρέσεως υπό την οποία είχαν δωρηθεί στο Δημόσιο τα ακίνητα από τους ανωτέρω Δήμους και άρα ενεργοποιήθηκε η πλήρωση της αιρέσεως, οπότε αυτό συνεπάγεται και την **αυτοδίκαιη επάνοδο της κυριότητας των δωρηθέντων ακινήτων στους δωρητές Δήμους.**

30. Εν προκειμένω σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις η λύση της συμβάσεως δωρεάς, με σκοπό την άμεση επάνοδο στην περιουσία των Δήμων των δωρηθέντων ακινήτων γίνεται χωρίς εμπλοκή σε δικαστικούς αγώνες, αλλά με την λήψη αποφάσεως Δημοτικού Συμβουλίου, που έχει εμπράγματη ενέργεια, με αποτέλεσμα οι Δήμοι να ανακτούν αυτοδικαίως την κυριότητα των δωρηθέντων ακινήτων, αφού προηγουμένων μεταγράψουν την ως άνω απόφαση, και χωρίς να χρειάζεται να ακολουθηθεί τυχόν η διαδικασία της αναγνωρίσεως της πληρώσεως της διαλυτικής αιρέσεως και της καταδίκης του Δημοσίου σε δήλωση βουλήσεως, προκειμένου να επανακτηθεί από τον δωρητή η κυριότητα του δωρηθέντος ακινήτου (ΑΠ 804/1998, ΝοΒ 1999,1568).

31. Επομένως από τα προεκτεθέντα συνάγεται ότι σε περίπτωση πληρώσεως της διαλυτικής αιρέσεως και του συμφωνηθέντος υπό των μερών όρου της αυτοδίκαιης ανακλήσεως της δωρεάς για την επίτευξη της αυτοδίκαιης επανόδου της κυριότητας των δωρηθέντων ακινήτων στους δωρητές Δήμους και προς τήρηση του οριζόμενου προς ασφάλεια των συναλλαγών τύπου της δημοσιότητας απαιτείται η έκδοση και μεταγραφή της αποφάσεως των οικείων Δημοτικών Συμβουλίων η οποία θα διαπιστώνει το γεγονός της λύσεως της συμβάσεως δωρεάς και της συνέπειας της επανακτήσεως υπό του Δήμου της κυριότητας του δωρηθέντος ακινήτου.

IV. Απάντηση

32. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων επί των τεθέντων ερωτημάτων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδοτεί ομοφώνως ως εξής :

α) Ως προς το εάν εξακολουθεί να ισχύει η υπ' αριθμ. 5/2014 γνωμοδότηση του ΝΣΚ, αναφορικά με το αν εξακολουθεί να υφίσταται θέμα αναστολής λειτουργίας των Δ.Ο.Υ. Σαπών και Σουφλίου δίδεται αρνητική απάντηση διότι, μετά την θέσπιση του νέου Οργανισμού του Υπουργείου Οικονομικών, στο οργανόγραμμα του οποίου δεν περιλαμβάνονται οι ανωτέρω Δ.Ο.Υ., τεκμαίρεται η οριστική και αμετάκλητη διακοπή της λειτουργίας τους και άρα, η κατάργησή τους.

β) Περαιτέρω, εφόσον οι ως άνω Δ.Ο.Υ. έχουν καταργηθεί, τα δωρούμενα ακίνητα (οικόπεδα) καθώς και τα κτίσματα που έχουν ανεγερθεί επ' αυτών επιστρέφουν αυτοδίκαια στους δωρητές Δήμους, αφού η κατάργησή των Δ.Ο.Υ. αποτελεί περίπτωση μεταβολής του σκοπού των δωρεών και πλήρωση της σχετικής διαλυτικής αιρέσεως των υπ' αριθμ. 4.170/1-10-1997 και 66017/11-9-1995 δωρητηρίων συμβολαίων.

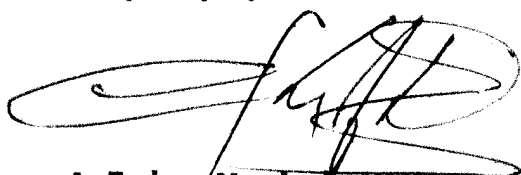
γ) Η πλήρωση της ανωτέρω διαλυτικής αιρέσεως συνεπάγεται τη λύση των συμβάσεων δωρεάς και την αυτοδίκαιη επάνοδο της κυριότητας των ακινήτων στους δωρητές Δήμους, η οποία υλοποιείται με την έκδοση αποφάσεως Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία συνιστά διαπιστωτική πράξη και μεταγράφεται στο Υποθηκοφυλακείο, χωρίς να χρειάζεται ή να απαιτείται από την πλευρά του Δημοσίου η σύμφωνη γνώμη ή κάποια άλλη νομική ενέργεια.

δ) Ενόψει των ανωτέρω απαντήσεων παρέλκει η απάντηση στο υπό στοιχεία δ' ερώτημα.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 5/5/2017

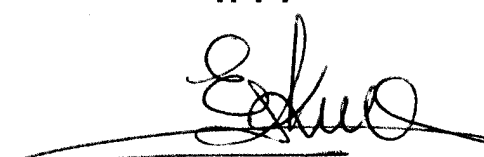
Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Χαρλαούτης

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Ελένη Κωσταντή

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

